

отримати усну консультацію, звернувшись на цю лінію або ж залишити своє питання й координати за якими йому буде надано вичерпну відповідь у письмовому вигляді. Усі запитання й скарги носять конфіденційний характер. Відповіді на найбільш поширені запитання, розміщені у розділі «Часті запитання». При цьому, звертається увага на те, що зміст відповідей та питання, носить інформативний характер і пов'язаний із законодавством, чинним на момент відповіді. Таким чином, інформаційна взаємодія митниці з учасниками митних процедур дозволяє знизити рівень напруженості при виникненні спірних питань та сприяє дотриманню митного законодавства.

Перелік посилань:

1. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур від 18.03.1973 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_643
2. Рамочные стандарты безопасности и облегчения мировой торговли Всемирной таможенной организации [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/976_003.
3. Macedonian Customs Administration [Electronic resource]. – URL : www.customs.gov.mk

СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ УПРАВЛІНСЬКОГО КОНТРОЛЮ

Н.М. Савченко, к.е.н., доцент

Житомирський національний агроекологічний університет

Управлінський контроль є системою, що постійно розвивається, потребує перманентного удосконалення при зміні економічних умов діяльності. В зв'язку з цим головним завданням, що ставиться перед власниками, апаратом управління виступає запровадження міжнародного досвіду в практику вітчизняних підприємств таких процедур управлінського контролю, які будуть сприяти прийняттю обґрунтованих поточних та стратегічних управлінських рішень [1]. Тому при побудові системи управлінського контролю суб'єкт господарювання має враховувати основні його елементи (рис. 1) за для забезпечення ефективності функціонування й інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень.

Рисунок 1. Елементи системи управлінського контролю як інструмент інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень

Розглянемо ці елементи більш детально:

1. Контрольне середовище – є середовищем, в якому функціонує підприємство і яке має внутрішню і зовнішню складову. При цьому, необхідним є проведення перманентного аналізу його стану.
2. Контрольні змінні – є ключовими факторами від яких залежить досягнення цілей підприємства. Такими факторами можуть бути: фактори ризику та фактори, що впливають на вартість досягнення цілей суб'єкта господарювання.

3. Стандарти контролю відносяться до основних компонентів системи управлінського контролю в підприємстві, так як саме вони мають забезпечувати кількісне відображення контрольних змінних. Стандарти контролю можуть мати в своїй основі різні складові (бюджетний контроль, історичні стандарти тощо) і в кожному підприємстві вони можуть відрізнятися.

4. Бухгалтерська управлінська звітність – забезпечує вимірювання, реєстрацію та узагальнення у звітних формах всіх господарських операцій в розрізі видів діяльності. Саме підприємство розробляє систему управлінської звітності – визначає її форми, строки та періодичність подання.

5. Виконання оцінки – підприємство повинно мати дієвий механізм взаємодії даних управлінської звітності з даними стандартів управлінського контролю та проведення на цій основі оцінки інформаційного масиву.

6. Коригування відхилень – процес внесення коректив у виявлених негативних відхиленнях між фактичними даними і стандартами контролю після виконання оцінки. Підприємство має оперативно коригувати відхилення після здійснення процесу оцінки.

7. Оцінка ефективності – є процесом визначення рівня результативності або ж іншими словами ефективності функціонування системи управлінського контролю. Слід зазначити, що результативність та ефективність діяльності підприємства в цілому, відрізняється від результативності та ефективності конкретного управлінця чи працівника. При здійсненні управлінського контролю в підприємстві увагу більшою мірою необхідно зосередити на оцінці роботи саме конкретного управлінця (працівника).

8. Основне призначення механізму стимулювання – це винагорода за добре виконану роботу та, відповідно, покарання за поганий результат. В підприємстві мають поєднуватися результати використання контрольних процедур в системі управлінського контролю з механізмом стимулювання для забезпечення довгострокового ефективного функціонування першого.

9. Комунікація – це процес своєчасного інформування керівництва вищого рівня, свого роду основа і запорука успішного управлінського контролю. Підприємство повинно сприяти розширенню комунікаційних зв'язків в процесі функціонування управлінського контролю.

10. Моніторинг – система спостереження, яка має слідкувати за якістю реалізації пропозицій, сформульованих системою управлінського контролю в підприємстві. Це свого роду індикатор контролю в контролі.

Так як контрольне середовище є першим елементом системи управлінського контролю, то являється основою інших його складових. Таким чином, суб'єкт господарювання має можливість проаналізувати середовище управлінського контролю в першу чергу, а інші елементи будуть використовуватись в залежності від одержаних результатів.

Перелік посилань:

1. Савченко Р. О. *Процедури управлінського контролю* / Р. О. Савченко, Н. М. Савченко // *Економіка та держава*. – 2016. – № 9. – С. 34-40.

ЗМІСТ УПРАВЛІНСЬКОГО КОНТРОЛЮ

Р.О. Савченко, к.е.н., доцент

Житомирський національний агроекологічний університет

Із здобуттям Україною незалежності, основним завданням реформи стало зменшення впливу централізованої системи планової економіки та розширення приватної власності. При цьому підприємства почали робити акцент на управлінні своїм бізнесом відповідно до економічних законів, особливо закону вартості. Суб'єкти господарювання почали орієнтуватись на управління виробництвом, а не тільки власне на чисте виробництво. Відповідно увага керівництва зміщується з позицій власне виробленої кількості продукції та зосереджується на питаннях розміру собівартості виробництва, процесах постачання та збуту, спрямовується на вивченні механізмів одержання доходів і формуванні прибутку. При цьому відбувається трансформація системи контролю з контролю виробництва до контролю процесів закупівель та реалізації [1].

Управлінський контроль може мати різний зміст, в залежності від того під яким кутом його розглядати, а саме з позицій: суб'єкта, об'єкта та процесу контролю. Суб'єкт господарювання має враховувати всі специфічні зв'язки, що можуть виникати при розгляді змісту управлінського контролю в розрізі виокремлених позицій. Так, наприклад, зміст управлінського контролю з позицій суб'єкта включає в себе (табл. 1).